

Visoki predstavnik poduzeo mjere u cilju zaštite funkcionalnosti Bosne i Hercegovine

Visoki predstavnik Christian Schmidt je danas donio odluku kojom se otklanjaju određene prijetnje po funkcionalnost institucija Bosne i Hercegovine. Ovom odlukom se rješavaju hitni tehnički i pravni problemi koji su prouzrokovani neusvajanjem državnog proračuna za 2025. godinu, prolongiranjem privremenog financiranja i istekom rokova za pripreme za Opće izbore 2026. godine – omogućavajući izmirenje dužničkih obaveza Republike Srpske prema kompaniji Viaduct, što predstavlja direktan rizik za ključne državne institucije, uključujući Centralnu banku Bosne i Hercegovine i Agenciju za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH (BHANSA).

Odluka visokog predstavnika se ne odnosi na sami neusvojeni proračun za 2025. godinu; to ostaje odgovornost institucija BiH. Ali njome se uklanjaju političke i pravne prepreke tamo gdje Ministarstvo trezora BiH i Vijeće ministara nisu mogli postići nikakav značajan napredak, i to rješavajući dva hitna pitanja: izmirenje duga prema Viaductu i raspodjela profita Centralne banke BiH.

Dio blokiranih rezervi za poravnanje nastalih po osnovu prihoda od putarine, točnije 120 milijuna od ukupno oko 316 milijuna KM, će biti raspoređeno Ministarstvu trezora za

poravnanje potraživanja Viaducta. Pretpostavlja se da ovaj dio sredstava predstavlja udio Republike Srpske u rezervi za poravnanje. Prema tome, princip „tko god je načinio dug ga treba i otplatiti“ je osnovni princip koji se koristi u ovoj Odluci, čime se osigurava i nepravedno prebacivanje duga RS-a državi. RS je 2017. godine prihvatila ove financijske obaveze, što je potpisala tadašnja predsjednica Vlade RS Željka Cvijanović, ali nije ispunila svoje obaveze, nego je, naprotiv, dozvolila da se ovaj dug godinama povećava. Odlukom visokog predstavnika se dodatno osigurava da se budžetski rashodi RS-a, kao što su plaće i penzije, neće koristiti za poravnanje duga s Viaductom.

Ekvivalentan iznos rezerve za poravnanje biti će dostupan i Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ovom se Odlukom zaustavljaju mjere izvršenja protiv Centralne banke i BHANSA-e, konkretnije pljenidba njihove imovine i sredstava, čime će se zaštititi integritet ovih institucija te će one ponovo biti funkcionalne.

Sredstva koja su potrebna Centralnom izbornom povjerenstvu za nabavku osnovnih tehnologija će ovom Odlukom, biti dostupna iz dobiti Centralne banke, a to je dobit koja na osnovu ove Odluke više nije blokirana. Ovo će značajno doprinijeti integritetu i transparentnosti Općih izbora 2026. godine. Sredstva za ovu namjenu su trebala biti uključena u budžet za 2025. godinu.

Visoki predstavnik poziva organe vlasti na svim nivoima da ispune svoje obaveze, odmah usvoje državni proračun i pokažu svoju opredijeljenost za stabilnu, funkcionalnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu.